

NİÇİN İKİ AYAK ÜZERİNDE YÜRÜYÜRÜZ ?

İnsan iki ayaklı tek memelidir. Niçin? Uzun zaman antropologlar, dört ayakla yürümenin daha ekonomik olduğunu ve daha az ekonomik çözüm şekli olan iki ayaklılığın, insanda ellerden ikisinin serbest kalmasını sağlamak için geliştiğini düşünmüşlerdir.

Fakat gerçek bu değildir. Dört ayakla hareket, iki ayakla hareketten daha ekonomik bir yürüyüş şekli değildir. Kalori verimliliği açısından ikisi de eşit değerdedir.

Uç yıl önce, Harvard'dan iki Amerikan fizyoloğu, Richard Taylor ile V. J. Rowntree insanın kendi ağırlığının bir kilogramını belirli bir uzaklığa taşımak için, hemen hemen aynı ağırlıktaki bir dört ayaklı hayvandan iki kat kadar daha fazla enerji sarfettiğini ileri sürmüşlerdir. Varsayımı, iki ayaklıda arka arkaya yer alan hızlanma ve yavaşlamalardaki enerji kaybına, (dört ayaklıda gerekli olmayan kayıp) dayandırıyorlardı.

O günden beri fizyologlar, bu varsayımı doğrulamaya çalışmışlar ve «Science»

da son günlerde yayımlanan bir bildiriye ise yanlış olduğu sonucuna varmışlardır.

Gerçekten bir maymunla bir şempanzede yalnız iki alt uzuvlarını diğer bir maymunla bir şempanzede ise dört uzuvlarını kullanarak deneme yapmışlardır. Hemen arkasından da her maymuna bir havalandırma maskesi uygulayarak çeşitli hızlarda bunların oksijen tüketimini ölçmüşlerdir. Ve görmüşlerdir ki ister iki ayakla ister dört ayakla olsun maymunlar hemen hemen aynı miktarda oksijen tüketiyor, fakat şempanze, bu ağırlıktaki bir dört ayaklıdan beklemediklerinden daha fazlasını kullanıyor. Normal olarak iki ayakla yürüyen bir çengel maymun (Singe-araigrée), koşarken aynı ağırlıkta bir dört ayaklı kadar enerji tüketiyor.

Böylece fizyologlar, ayrı ayrı iki yürüyüş şekline ait etkililiğin birini ötekine tercih bakımından bir önem taşımadığı sonucuna varıyorlardı.

SCIENCE ET VIE'den

Çeviren: NİZAMETTİN ÖZBEK